

Vimpelin kunta

Arviointikertomus vuodelta 2022

tarkastuslautakunta 06.06.2023

Kunnanvaltuustolle

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tehtävän suorittamiseksi tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kunnanhallituksen toimintakertomuksessa esittämiin tavoitteiden toteutumista koskevaan raportointiin. Arviointi perustuu kunnanhallituksen toimintakertomustietoihin, tarkastuslautakunnan haastatteluissa saatuihin tietoihin ja havaintoihin, asiakirjoihin sekä tilintarkastajan raportteihin. Tarkastuslautakunnan arviointi on jälkikäteisarviointia. Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset raportoidaan valtuustolle vuosittain annettavassa arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöskokouksen yhteydessä.

Kunnanvaltuusto on valinnut kokouksessaan 9.8.2021 § 76 tarkastuslautakuntaan toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seuraavat jäsenet:

	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Puheenjohtaja	Juho Savola	Hannu Takala
Varapuheenjohtaja	Teemu Lassila	Soile Kautiainen-Hietala
Jäsen	Johanna Mbye	Laila Järvenpää
Jäsen	Markku Ylispangar	Juha Korkea-aho
Jäsen	Terttu Viita	Jussi-Matti Hilli

Kunnanhallitus on käsitellyt 7.11.2022 § 279 Juho Savolan eropyynnön. Kunnanvaltuusto on valinnut kokouksessaan 6.2.2023 § 6 tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi Harri Hännisen. Tarkastuslautakunnan kokoonpano jäljellä olevan toimikauden aikana on:

	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Puheenjohtaja	Harri Hänninen	Hannu Takala
Varapuheenjohtaja	Teemu Lassila	Soile Kautiainen-Hietala
Jäsen	Johanna Mbye	Laila Järvenpää
Jäsen	Markku Ylispangar	Juha Korkea-aho
Jäsen	Terttu Viita	Jussi-Matti Hilli

Vimpelin kunnanvaltuusto on valinnut kokouksessaan 25.1.2021 § 2 kunnan tilintarkastusyhteisöksi tilikausille 2021–2024 ja optio vuodelle 2025 KPMG Oy Ab:n. Kunnan vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Kati Mäntylä 17.3.2022 asti ja 18.3.2022 alkaen KHT, JHT Janne Kulju. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2022 arviointia varten vuonna 3 kertaa. Tilivuoden päättymisen jälkeen tarkastuslautakunta on vuonna 2023 kokoontunut 5 kertaa. Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman, joka on pohjana lautakunnan työskentelylle. Lautakunnan työ on pohjautunut kunnallisen päätöksenteon, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seurantaan ja tarkasteluun, viranhaltija- ja luottamushenkilöhaastatteluihin.

Tilintarkastaja on toimittanut tarkastuslautakunnalle vuoden 2022 tarkastusohjelman sekä antanut tarkastuslautakunnan kokouksissa tarkastuslautakunnalle tietoja tilintarkastuksen etenemisestä sekä esitellyt väliraportin ja tarkastusraportin tilintarkastuksesta.

2. Edellisen arviointikertomuksen havaintojen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä arviointikertomuksen jälkiseurantaa. Keskeistä arviointityön merkityksen kannalta on se, miten arviointikertomusta ja sen sisältöä käsitellään valtuustossa ja miten arviointia hyödynnetään kunnan toiminnassa.

Kunnanhallitus on käsitellyt kokouksessaan KH 10.10.2022 § 266 kommentit ja toimenpiteet arviointikertomuksen 2021 huomioista.

Tarkastuslautakunta käsitteli hallituksen viime vuoden havaintoihin annetut kommentit ja toimenpiteet. Erityisesti teknisen lautakunnan esille tuoma selvitys on lautakunnan mielestä asianmukainen. Tekniselle puolelle on lisätty muun muassa henkilöstöresursseja yhdellä htv:lla.

Johtopäätös:

Lautakunta toteaa, että arviointikertomuksessa 2021 esitettyihin huomioihin on pääosin kiinnitetty huomiota.

3. Viranhaltijoiden kuuleminen

Tarkastuslautakunta on kuullut työohjelmansa mukaisesti arviointitapaamisissa kunnanjohtajaa ja hallinto- ja talousjohtajaa. Viranhaltijoita on kuultu valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisen osalta sekä muissa ajankohtaisista asioista. Lautakunta on kokouksissaan kuullut seuraavia viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä: teknistä johtajaa, Järvi-Pohjanmaan perusturvajohtajaa, alakoulun rehtoria, sivistystoimenjohtajaa, maaseututoimen johtajaa ja vapaa-aikasihteeriä.

4. Talouden arviointi ja toteutuminen

Vimpelin kunnan talous vahvistui edelleen vuonna 2022. Merkittävin syy tähän oli yhteisöverotulojen ja kiinteistöverotulojen ennakoilta suurempi kasvu sekä kuntayhtymien ylijäämien palautukset. Myös erikoissairaanhoidon menot olivat merkittävästi pienemmät kuin kolmena edellisenä vuonna.

Tilikauden tulos poistojen jälkeen on 795 tuhatta euroa. Toimintatuottoja vuonna 2022 kunnalle kertyi yhteensä 4 milj. euroa, mikä on lähes sama kuin v. 2021. Vuonna 2022 toimintakulut olivat -22 milj. euroa, mikä on lähes sama kuin v. 2021. Vuoden 2022 merkittävin investointi oli Rantakylän koulun peruskorjaus ja uudisrakennus Aapiskujan koulun opetuksen väistötiloiksi. Vimpelin kunnan investoinnit vuonna 2022 olivat yhteensä -1,9 milj. euroa / netto (v. 2021 1,3 milj. euroa /netto). Alkuperäiseen talousarvioon nähden investointimenot nousivat noin 194 tuhatta euroa.

Valtionosuudet vuonna 2022 ovat 9,1 milj. euroa, vähentynyt 329 te vuodesta 2021. Verotulot ovat nousseet 100 te vuodesta 2021, ollen noin 11 milj. euroa vuonna 2022.

Johtopäätös:

Lautakunta kiittää viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä hyvin hoidetuista korkosuojaustoimenpiteistä. Lainasalkussa ei ole merkittävää korkoriskiä.

Lautakunta esittää, että tilinpäätökseen tehtäisiin sitovista eristä selkeä ja helposti luettava koontitaulukko.

4.1 Talouden tasapainoisuus

Kuntalain 119 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Vimpelin kunta sai taseen alijäämän katettua vuonna 2021. Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä oli yli 1,6 milj. euroa 31.12.2022 (v. 2021 806 te).

Kunta	2022	2021
Vuosikate (1000 €)	1 834	2 039
Vuosikate €/asukas	686,2	740
Tilikauden tulos (1000 €)	795	971
Omavaraisuusaste %	49,64	47,87
Suhteellinen velkaantuneisuus %	52,59	52,36
Vuosikate/poistot %	176,47	191,01
Kassan riittävyys, pv	4	6
Lainat €/asukas	4 273,24	4 038
Lainakanta (1000 €)	11 418	11 129
Kunnan asukasmäärä	2 672	2 756

Kaavio 1. kunnan talouden tasapainoisuutta kuvaavat luvut

Vuosikate kertoo sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttömaisuuden poistojen suuruinen.

Omavaraisuusaste kuvaa kunnan vakavaraisuutta ja kykyä selviytyä pitkän aikavälin sitoumuksista. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Alle 50 %:n omavaraisuusaste kunnalla kertoo suuresta velkarasitteesta ja heikosta omavaraisuudesta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri osa tuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi kyseinen tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selvittää velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Tunnuslukujen tarkastelu kuntakonsernin tietojen perusteella.

Konserni	2022	2021
Vuosikate (1000 €)	2 764	3 280
Vuosikate €/asukas	1 035	1 190
Tilikauden tulos (1000 €)	909	1 392
Omavaraisuusaste %	38	38
Suhteellinen velkaantuneisuus %	61,38	61,20
Vuosikate/poistot %	151	177
Kassan riittävyys pv	16,73	20,73
Lainat €/asukas	6 660	6 457

Lainakanta	17 795	17 795
Lainanhoitokate	1,82	2,41
Kunnan asukasmäärä	2 672	2 756

Kaavio 2. kuntakonsernin talouden tasapainoisuutta kuvaavat luvut

Kunnanhallitus teetti Inspira Oy:llä selvityksen hyvinvointiuudistuksen taloudellisista vaikutuksista Vimpelin kunnan talouteen. Selvityksen mukaan kunnan talouden ennustetaan olevan ylijäämäinen vuoteen 2027 asti, jonka jälkeen talous kääntyy alijäämäiseksi. Vuoden 2027 päätteeksi taseessa on kertynyttä ylijäämää noin 3,3 milj. euroa, joka laskee alijäämäisten vuosien seurauksena noin 2,1 milj. euroon vuoden 2031 päätteeksi. Selvityksessä annetun suosituksen mukaan Vimpelin kunnan tulee tavoitella seuraavan vuosikymmenen aikana vähintään 1,3–1,4 milj. euron vuosikatetta, jotta kunnan talous on tasapainossa. Suunniteltujen investointien ja niiden vuoksi otettavan lainan rahoittamiseksi vuosikatetta on kyettävä vahvistamaan 0,7–0,8 milj. euroa v. 2031 mennessä. Selvityksen teon jälkeen maailman tilanne on muuttunut, joten Inspira Oy:n selvitys ei ole täysin ajantasainen.

Johtopäätös:

Taseen ylijäämää (1,6 milj. euroa) olisi hyvä kerryttää lähivuosina vielä lisää, koska tulevien vuosien talousnäköymät ovat epävarmoja.

Konsernilainakanta on pysynyt samana, mutta asukasmäärän vähentyessä lainakanta per asukas on noussut.

Lautakunta on huolissaan asukasmäärän laskusta. Lautakunta toteaa, että voimassa olevan kuntastrategian väestönkehitykseen laadittuja toimenpiteitä toteutetaan aktiivisesti.

4.2. Vertailu kriisikuntia kuvaavien tunnuslukujen raja-arvoihin

Tunnuslukuja tarkastellaan kuntakonsernin tietojen perustella. Kriisikuntamenettelyyn voi jatkossa joutua a) jos kertyneitä alijäämiä ei saada katettua neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta tai b) mikäli kriisikuntakriteeri kahtena vuonna peräkkäin täyttävät asetetun raja-arvon tai mikäli kertynyt alijäämä/asukas on viimeisimmässä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa/asukas ja sitä edeltävässä konsernitilinpäätöksessä vähintään 500 euroa/asukas tai c) talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:

Kriisikuntakriteeri	Raja-arvo	Vimpelin kunta (2020)	Vimpelin kunta (2021)	Raja-arvo
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.	< 80 %	181 %	177 %	ei ylity
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.	> 22,02 %	22,25 %	22,25 %	ylittyy
Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla. (Huom. velat ja vuokravastuut toistaiseksi tilastoitu vasta vuodelta 2019.)	> 13 193 (2020)	7 283	6 534	ei ylity

Konsernitilinpäätöksen lainanhoitokate on alle 0,8.	laskennallinen	> 0,8 %	1,3 %	1,5 %	ei ylity
---	----------------	---------	-------	-------	----------

Kaavio 3.

Kertynyt ylijäämä/asukas on viimeisimmässä konsernitilinpäätöksessä 697 euroa/asukas ja sitä edeltävässä konsernitilinpäätöksessä 537 euroa/asukas.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tulovero % on korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. Muilta osin Vimpelin kunta ei ylitä uusien kriisikuntakriteereiden raja-arvoja.

Vimpelin kunnan talous täyttää voimassa olevista kriteereistä yhden eli tuloveroprosenttia koskeva kriteerin. Talousarviossa vuodelle 2022 on esitetty talouden tasapainottamisohjelma, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi 24.8.2020 § 60.

Johtopäätös:

Tällä hetkellä kunta ei ole kriisikunta. Tarkastuslautakunta katsoo, että talouden tasapainottamista on jatkettava edelleen.

5. Toiminnan ja talouden tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta on tehnyt tilivuoden aikana arviota toiminnan ja talouden toteutumisesta tulosalueittain sekä kuulemalla tilivelvollisia. Tilinpäätöksestä 2022 on luettavissa jokaisen tulosalueen tarkat toiminta-ajatukset, sitovat tavoitteet, mittarit, arvot ja niissä onnistumiset. Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet melko hyvin. Vuoden 2022 talousarvion käyttötalouden osalta määrärahat ovat sitovia bruttomääräisinä: valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla ja lautakuntaan nähden vastuualueitasolla. Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden hankeryhmittäin investointimenot, investointitulot ja investointinetto.

Keskusvaalilautakunta

Vuonna 2022 toimitettiin aluevaalit.

Johtopäätös:

Toimintakulut on alitettu budjettiin nähden n. 10 % ja toimintatuotot ovat nousseet 94 %.

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen vastuualue sisältää seuraavat toimintamenot: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallinto- ja toimisto, muu toiminta, nuorten työllistäminen, löytöeläinten talteenotto ja säilytys, yhteiskuntasuhteet, toimikunnat, catering, kunnan markkinointi, isännöintipalvelut, sivistystoimen tilaajalautakunnan palkkiot, tukityöllistäminen sekä kansainvälisyyshanke.

Muu toiminta sisältää jäsenmaksuja mm. E-P liitto, kuntaliitto, KT-kuntatyönantaja sekä kunnan jakamiin yleisavustuksiin ja kylien kehittämisrahaan varatun määrärahan.

Johtopäätös:

Kokonaisuudessaan kunnanhallituksen vastuualue on pysynyt budjetissaan hyvin. Toiminnallisista tavoitteista toteutuivat puolet. Tavoitteiden asettamisessa on kiinnitettävä huomiota tavoitteiden konkretiaan ja mittareihin.

Lautakunta on tyytyväinen kuntastrategian laadinnan valmistumisesta.

Lautakunta kiinnitti erityisesti huomioon ”kolmannen sektorin aktivoiminen ja tapahtumien tukeminen, kyljen kehittämistä” tavoitteen toteutumiseen ja yrityksiin liittyvien tavoitteiden toteutumattomuuteen. Lautakunta kokee tärkeänä, että yritysten elinvoima säilyy kunnassa.

Tekninen lautakunta

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää toimiva infrastruktuuri Vimpelin kunnan alueelle sekä luoda hyvät toimintaedellytykset muille tulosalueille.

Johtopäätös:

Teknisen toimen kokonaiskulut ja -tuotot ovat ylittyneet talousarvioon nähden, mutta taloudellisten tavoitteiden ennakoiminen on ollut haastavaa maailman tilanteesta johtuen. Teknisen toimen toiminnallisista tavoitteista 1/3 toteutui. Tavoitteet, jotka eivät toteutuneet olivat kiinteistöjen käyttöasteen nosto ja pysyvien asukkaiden määrän lisäys.

Vimpelin alueella on kiinteistöjä, jotka eivät ole kiinteistöveron piirissä. Tarkastuslautakunta kehottaa teknistä lautakuntaa toimenpiteisiin asian tiimoilta.

Lautakunta pitää tärkeänä, että palvelusuunnitelman mukaisesti kunnan omistama kiinteistöarkkitehtuurin osasto on tarvetta vastaava. Tämän vuoksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota käyttöomaisuuden ajantasaisuuteen.

Lautakunta kävi tutustumassa Rantakylän koululla 10.11.2022. Lautakunta koki tilojen täyttävän oppimisympäristön kriteerit.

Lautakunta on tyytyväinen, että teknisen toimen tilanne on parantunut huomattavasti viime vuodesta. Henkilöstörakenne vaikuttaa toimivalta ja suunnitelmat realistisilta. Lautakunta kiittää teknistä johtajaa hyvästä työstä ja jää innolla odottamaan uuden teknisen toimen vaikutuksia kunnan toimintaan.

Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli

Alajärven sivistyslautakunta tuottaa Vimpelin sivistys-, varhaiskasvatuspalvelut ostopalvelusopimuksella. Sivistyslautakunnassa on 7 jäsentä. Alajärven kaupunki nimeää lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Vimpelin kunnalla on yksi edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Vimpelin kunnan organisaatiossa on kunnan oma tilaajalautakunta.

Johtopäätös:

Alajärven sivistyslautakunnan koko talousarvion toteuma oli 101,3 %, talousarvio toteutui Vimpelin kunnan osalta 101,00 %. Vimpelin osalta ylitys johtui pääosin tukipalvelujen ja väistötilojen kustannusten noususta.

Järviseudun yhteinen KOPA-hanke ei toteutunut, koska hankkeella olisi ollut negatiiviset talousvaikutukset.

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Vapaa-aikatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Johtopäätös:

Lautakunta toteaa vapaa-aika ja kulttuurilautakunnan toiminnan tavoitteiden toteutuneen hyvin. Taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat pysyvät budjetissa. Toimintakate on 100,2 %.

Lautakunta antaa kiitosta vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnan työskentelystä. Vuonna 2022 lautakunta jakoi avustuksia kolmannelle sektorille. Lautakunta on järjestänyt monenlaisia tapahtumia nuorille kuten ”kaikki harrastaa” -kampanja. Pesäpallomuseon siirto on tapahtunut keskusta-alueelle vuonna 2022. Muutos onnistui hyvin ja sijoittui näkyvälle paikalle keskustaan.

Lautakunta nostaa esille kunnan omistamat liikuntatilat. Liikuntatiloja voidaan varata Timple-sovelluksen kautta. Lautakunta pyytää selvitystä, onko yhdenmukainen hinnoittelu toteutunut kaikille yhteisöille?

Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseutupalvelujen hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Johtopäätös:

Järvi-Pohjanmaan maaseututoimelle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Lautakunta huomioi, että maaseututoimen henkilökunta on hoitanut työnsä esimerkillisesti vuosien ajan. Siirtyminen Kurikan hallinnon alle toteutui vuonna 2022 ja siirto on onnistunut hyvin. Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen korostuu maaseututoimen työoloissa.

Lautakunta kiittää tehokkaasta toiminnasta viljelijätukien maksatuksessa.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyössä suunniteltujen oikea-aikaisten ja asiakasta lähellä tuotettujen peruspalvelujen avulla.

Johtopäätös:

Lautakunta toteaa, että perusturvan toiminnalliset tavoitteet ovat olleet selkeät ja ne on pystytty pääosin saavuttamaan. Taloudelliset tavoitteissa on maltillisia eroja muutettuun talousarvioon nähden. Talouden tasapainossa pitämiseen auttoivat korona-avustukset.

Tarkastuslautakunta kiittää viranhaltijoita. Haastavissa olosuhteissa on pystytty hoitamaan budjetit ja talousarvion toteutuminen liki 100 %. Virkamiestasolla hoidettu hyvin, vaikka henkilökunnan saatavuudessa on ollut haasteita.

Toiminta siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023. Lautakunta kiittää hyvästä yhteistyöstä.

Konserniyhtiöt

Vimpelin kunnan kuntalain (410/2015) mukaiset konserniohjeet on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa 11.6.2018 § 39. Vimpelin kunnanvaltuusto päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Vuodelle 2022 kunnanvaltuusto on asettanut seuraaville yhteisöille tavoitteet:

- Vimpelin Vuokra-asunnot Oy (omistusosuus 100,00 %)
- Vimpelin Lämpö Oy (omistusosuus 100,00 %)
- Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy (omistusosuus 100,00 %)
- Asunto Oy Kotipiha (omistusosuus 100,00 %)

Johtopäätös:

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:n osalta tavoitteet eivät toteutuneet alijäämän kattamisen eikä korjausinvestointien osalta. Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy:n osalta tulos jäi alijäämäiseksi. Asunto Oy Vimpelin Kotipihan osalta ei päästy ylijäämäiseen tulokseen, mutta yhtiön lopettaminen on rekisteröity kaupparekisteriin vuoden 2023 alussa. Vimpelin Lämpö Oy:n osalta suurin osa tavoitteista toteutui lukuun ottamatta osingonjakoa omistajille.

6. Henkilöstö

Tilikauden aikana tarkastuslautakunta kuuli kunnan hallinto- ja talousjohtajaa ajankohtaisista henkilöstöasioista. Vimpelin kunta julkaisee erillisen henkilöstötilinpäätöksen 2022, jossa on tarkemmin kuvattu henkilöstöön liittyviä asioita sekä kehitykseen vaikuttavat seikat ja tavoitteet. Henkilöstötilinpäätös vuodelta 2022 on tehty Kuntatyöntajien uuden suosituksen pohjalta.

Kunnassa oli vuoden 2022 lopussa palvelussuhteessa 45 henkilöä. Koko henkilöstön keskimääräinen ikä vuonna 2022 oli 52,0 vuotta. Ennusteen mukaan eläkkeelle jäävien määrä kasvaa vuoteen 2024 saakka. Ennusteessa on käytetty Kevan laskelman mukaista henkilökohtaista painotettua eläkeikää tai eläkeuudistuksen mukaista alinta eläkeikää.

Terveysperusteisia poissaoloja vuonna 2022 oli yhteensä 995 kalenteripäivää, joka on prosentteina 6,4 %. Vuonna 2021 sairauspoissaolot kalenteripäivinä olivat 867 päivää / 5,6 %.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen on osa kunnan strategiaa. Vimpelin kunnalla on käytössä koko henkilöstölle ja luottamushenkilöstölle Hallintoakatemian koulutuslisenssi. Lisäksi käytössä on Eduhousen koulutuslisenssi toimistotyössä tai esimiestehtävissä toimiville. Vuonna 2022 koulutuspäivien määrä oli keskimäärin 1,25 koulutuspäivää/ henkilö, kun taas vuonna 2021 määrä oli 1,85 koulutuspäivää. Kunta voi hakea koulutustukea työttömyysvakuutusrahastosta; 3 koulutuspäivää/työntekijä. Koulutuspäivät ovat laskeneet edellisestä vuodesta.

Työsuojelupäällikkö järjesti työhyvinvointikyselyn koko kunnan henkilöstölle. Kysely toteutettiin sähköisenä kyselynä 21.11.2022 - 16.12.2022 välisenä aikana. Kokonaisuudessaan kyselyyn vastasi yhteensä 15 työntekijää / 34 työntekijää. Kyselyn vastausprosentti oli noin 44,1 %. Kysely toteutettiin Kevan tarjoamalla verkkotyökalulla. Kysymykseen ”Minulla on tarpeeksi aikaa saada työni tehdyksi” 66,7 % vastasi olevansa täysin tai melko eri mieltä, keskiarvo 2,5. Vastausprosentti oli melko alhainen, joten seuraavaan työhyvinvointikyselyyn tulee motivoida henkilöstöä vastaamaan aktiivisemmin.

Henkilöstöjaosto kilpailutti työterveyshuoltopalvelut vuonna 2020, josta tehtiin päätös 10.11.2020 § 15. Uudeksi palvelun tarjoajaksi hyväksyttiin TT Botnia Oy 1.1.2021 lukien. Kunnan lakisääteinen työtapaturmavakuutus on If Vahinkovakuutusyhtiö Oyj:llä. Sattuneita vahinkoja oli yhteensä 2 (v. 2021 yhteensä 3), joista vakuutusyhtiölle on tullut yhteensä 6 (v. 2021, yhteensä 6) korvauspäivää. Korvauksia maksettu 942,58 euroa.

Johtopäätös:

Lautakunta kiittää, että työhyvinvointiin on panostettu ja työhyvinvointi on selkeästi paranemaan päin. Lautakunta näkee osaavan ja jaksavan henkilökunnan kunnan tärkeimpänä voimavarana. Lautakunta kiinnittää huomiota henkilöstön jaksamiseen veloitteiden lisääntyessä.

Lautakunta on tyytyväinen, että henkilöstökysely on toteutettu asianmukaisesti. Lautakunta näkee positiivisena, että vuonna 2023 järjestetään uusi kysely.

7. Yhteenveto

Vimpelin kunnan tilikauden tulos noin 800 tuhatta euroa oli todella hyvä. Verotulot ovat pysyneet samalla tasolla, kun taas valtionosuudet ovat hieman pudonneet. Lainamäärä asukasta kohden on hieman noussut, mutta se johtuu pitkälti asukasmäärän pienenemisestä. Taseessa on nyt ylijäämää 1,6 milj. euroa, joka antaa puskuria tuleville vuosille. Sitä olisi hyvä nostaa 3–4 milj. euroon, jolloin tase olisi riittävän suuri yllättäviä tilanteita varten. Kunta on lisännyt yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa, mikä on lisännyt yhteisöllisyyttä kunnassa.

Talousarvion laadinta on tehty todella hyvin. Viime vuosina talousarvion laadinta ja talousarviossa pysyminen ovat parantuneet huomattavasti. Tarkastuslautakunta kiittää talousosastoa hyvästä työstä.

Hyvinvointialueen käynnistyttyä tavoitteiden asettelussa olisi hyvä kiinnittää huomiota kunnan kehittämiseen, yritystoimintaan ja elinvoimaan. Lautakunta toivoo kaikkien toimialojen osalta, että tavoitteiden ja mittareiden määritykset ja toteutumisen seuranta olisivat konkreettisempaa. Tavoitteiden tulisi olla selkeästi mitattavissa ja toteutumisen tulkinnan helppoa. Lisäksi lautakunta suosittelee hyväksymään talousarviomuutokset mahdollisuuksien mukaan talousarviovuonna.

Lautakunta näkee tärkeänä kunnan kokonaisvarallisuuden hoidon asianmukaisuuden. Lautakunta huomioi, että valtuuston tulisi päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista (KL 14.2 § 6. kohta). Lautakunta suosittelee tekemään erillisen ohjeen tai liittämään ohjeistuksen johonkin toiseen ohjeeseen esimerkiksi hallintosääntöön.

Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto edellyttää kunnanhallituksen ja lautakuntien käsittelevän arviointikertomuksen 31.10.2023 loppuun mennessä ja antavan selvityksen arviointikertomuksessa esitettävien havaintojen johdosta mahdollisesti suoritettavista toimenpiteistä edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

Kunnanhallituksen odotetaan ottavan kantaa kattavasti koko arviointikertomuksen sisältöön tulosalueiden kannanottojen lisäksi. Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen vastaukset tulee toimittaa tiedoksi kunnanvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle, joka tarpeen mukaan voi vielä pyytää tarkennusta kannanottoihin.

Tarkastuslautakunta kiittää kunnanjohtoa ja koko henkilökuntaa hyvästä yhteistyöstä vuonna 2022.

8.0 Allekirjoitukset

Vimpelissä 06.06.2023

Harri Hänninen
puheenjohtaja

Teemu Lassila
varapuheenjohtaja

Johanna Mbye
jäsen

Markku Ylispangar
jäsen

Jussi-Matti Hilli
varajäsen